

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
เรื่อง การเพิกถอนคำสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการของข้าราชการตำรวจ

ตำรวจภูธรภาค ๖ ซึ่งได้รับมอบหมายจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือที่ ตช ๐๐๒๒.๑๔๓/๑๔๘๙ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๒ และที่ ตช ๐๐๒๑.๑๗๔/๑๒๒๑ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง สรุปความได้ว่า ตำรวจภูธรภาค ๖ มีกรณีที่จะต้องพิจารณาเกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยมีข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

๑. สถานีตำรวจแห่งหนึ่งในสังกัดตำรวจภูธรภาค ๖ ได้มีคำสั่ง ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๐ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณี ดาบตำรวจ ก. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ในสังกัดถูกร้องเรียนว่ากระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง โดยเป็นชู้หรือมีชู้กับภริยาของผู้อื่น และคณะกรรมการดังกล่าวมีความเห็นเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๐ ว่า ดาบตำรวจ ก. มีความผิดตามที่ถูกร้องเรียน พร้อมทั้งเสนอให้ปลด ดาบตำรวจ ก. ออกจากราชการ

๒. ดาบตำรวจ ก. มีกรณีขาดราชการเกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร เหตุเกิดระหว่างวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ อันเป็นความผิดวินัยร้ายแรง ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร เป็นเหตุให้ต้องเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควรตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๗๙ (๒) อันจะต้องได้รับโทษถึงไล่ออกจากราชการ

๓. กรณีตามข้อ ๑ และข้อ ๒ นั้น ไม่อาจดำเนินการทางวินัยกับ ดาบตำรวจ ก. ได้ เนื่องจาก ดาบตำรวจ ก. ได้พ้นสภาพจากการเป็นข้าราชการตำรวจไปโดยได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการตามคำสั่งของผู้กำกับกับการสถานีตำรวจซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาต้นสังกัด เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๐

๔. ปรากฏข้อเท็จจริงจากการสืบสวนของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงตามคำสั่งของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดต้นสังกัดของสถานีตำรวจภูธรดังกล่าว ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๑ รับฟังได้ว่าผู้กำกับการสถานีตำรวจผู้ออกคำสั่งให้ ดาบตำรวจ ก. ลาออกจากราชการ ทราบข้อเท็จจริงตาม ข้อ ๑ และข้อ ๒ อยู่ก่อนที่จะมีคำสั่งอนุญาตให้ ดาบตำรวจ ก. ลาออกจากราชการ แต่ไม่ดำเนินการใด ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยที่ดาบตำรวจ ก. จะต้องถูกดำเนินการให้เสร็จสิ้นเสียก่อน แต่กลับใช้ดุลพินิจส่อไปในทางเอื้อประโยชน์แก่ ดาบตำรวจ ก. ในการที่จะมิให้ถูกดำเนินการทางวินัย ส่งผลให้เป็นเงื่อนไขก่อกวนสิทธิตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ หลังจากที่ ดาบตำรวจ ก. ได้รับคำสั่งให้ลาออกจากราชการไปแล้ว อันจะนำมาซึ่งความเสียหายแก่ทางราชการที่ไม่อาจดำเนินการทางวินัยกับ

ดาบตำรวจ ก. และยังจะต้องจ่ายบำเหน็จบำนาญให้ ดาบตำรวจ ก. ตามสิทธิต่อไป ทั้ง ๆ ที่ผู้กำกับการสถานีตำรวจผู้ออกคำสั่งมีอำนาจที่จะใช้ดุลพินิจในการยับยั้งการลาออกจากราชการของ ดาบตำรวจ ก. อันเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการลาออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๕ (๒) และหนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๖.๓๒๕/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๓ เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับการลาออกจากราชการของข้าราชการตำรวจ ดังนั้น การใช้ดุลพินิจของผู้กำกับการสถานีตำรวจดังกล่าวจึงจะเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่ชอบ เป็นผลให้คำสั่งที่อนุญาตให้ ดาบตำรวจ ก. ลาออกจากราชการ เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔๙ ประกอบกับมาตรา ๕๐ ด้วยเหตุผล ๒ ประการคือ

๔.๑ ไม่ชอบด้วยวิธีพิจารณา กล่าวคือ ผู้กำกับการสถานีตำรวจไม่ใช่อำนาจในการยับยั้งการลาออกจากราชการของ ดาบตำรวจ ก. ตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการลาออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๕ (๒) และหนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับการลาออกจากราชการตำรวจ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๓ เพื่อดำเนินการทางวินัยกับดาบตำรวจ ก. ก่อนที่จะมีคำสั่งอนุญาตให้ ดาบตำรวจ ก. ลาออกจากราชการ อันเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ

๔.๒ ไม่ชอบด้วยข้อเท็จจริง กล่าวคือ ผู้กำกับการสถานีตำรวจได้ใช้ดุลพินิจไปในทางเอื้อประโยชน์แก่ ดาบตำรวจ ก. ที่จะมิให้ต้องถูกดำเนินการทางวินัย ทั้ง ๆ ที่ตนเองทราบอยู่ก่อนแล้วว่า ดาบตำรวจ ก. มีกรณีที่จะต้องถูกดำเนินการทางวินัย อันมิโทษถึงไล่ออก แต่กลับใช้ดุลพินิจอนุญาตให้ ดาบตำรวจ ก. ลาออกจากราชการโดยไม่ดำเนินการใด ๆ ทางวินัยกับ ดาบตำรวจ ก.

๕. ดาบตำรวจ ก. ได้ร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อขอรับสิทธิรับบำเหน็จบำนาญในกรณีการลาออกจากราชการ ซึ่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน มีหนังสือ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๑ พิจารณาประเด็นการอนุญาตให้ ดาบตำรวจ ก. ลาออกจากราชการตามคำสั่งของผู้กำกับการสถานีตำรวจ ตามข้อร้องเรียนของ ดาบตำรวจ ก. แล้วเห็นว่า ผู้กำกับการสถานีตำรวจดังกล่าวได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น ตำรวจภูธรภาค ๖ ไม่เห็นชอบด้วยกับความเห็นของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และเห็นว่าคำสั่งของผู้กำกับการสถานีตำรวจที่อนุญาตให้ดาบตำรวจ ก. ลาออกจากราชการเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยหลักการปฏิบัติราชการทางปกครอง ดังนั้น เพื่อให้ได้ข้อยุติและเพื่อเป็นแนวทางแก่ตำรวจภูธรภาค ๖ ในการดำเนินการต่อไป จึงขอหารือว่า คำสั่งอนุญาตให้ ดาบตำรวจ ก. ลาออกจากราชการของผู้กำกับการสถานีตำรวจ เป็นคำสั่งทางปกครองที่เจ้าหน้าที่หรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่จะเพิกถอนตามนัยมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ หากเพิกถอน

คำสั่งดังกล่าวได้ ดำรงภูธรภาค ๖ จะได้ดำเนินการทางวินัยกับดาบตำรวจ ก. ไปตามข้อเท็จจริงต่อไป

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยมีผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ผู้กำกับการสถานีตำรวจผู้ออกคำสั่งอนุญาตให้ ดาบตำรวจ ก. ลาออกจากราชการ ตามกรณีที่ขอหารือ คือ พันตำรวจเอก ดำรงค์ หมื่นอาจยิ้ม ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเมืองเพชรบูรณ์ โดยดำรงภูธรภาค ๖ ได้มีคำสั่งที่ ๑๒๑/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยกับ พันตำรวจเอก ดำรงค์ หมื่นอาจยิ้ม กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ ฐานต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี จรรยาบรรณของตำรวจ และนโยบายของรัฐบาลโดยไม่ให้เสียหายแก่ราชการ ฐานต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ และต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ และฐานต้องไม่กระทำความผิดหรือละเว้นการกระทำใด ๆ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ หรือทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๗๙ (๑) และ (๖) ประกอบกับมาตรา ๗๘ (๑) (๙) และ (๑๕) ซึ่งในการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงดังกล่าว พันตำรวจเอก ดำรงค์ หมื่นอาจยิ้ม ได้ให้การโต้แย้งในข้อเท็จจริงว่าตนได้รับรายงานการขาดราชการติดต่อกันเกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควรของดาบตำรวจ ก. ภายหลังจากการลาออกจากราชการของ ดาบตำรวจ ก. มีผลแล้ว ทำให้ไม่สามารถดำเนินการทางวินัยกับ ดาบตำรวจ ก. ได้ และขณะนี้การสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงกับ พันตำรวจเอก ดำรงค์ หมื่นอาจยิ้ม ก็ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงที่นำมาใช้ประกอบการพิจารณาให้ความเห็นในประเด็นที่ขอหารือว่า คำสั่งอนุญาตให้ ดาบตำรวจ ก. ลาออกจากราชการของ พันตำรวจเอก ดำรงค์ หมื่นอาจยิ้ม ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเมืองเพชรบูรณ์เป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และจะสามารถเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวตามนัยมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้หรือไม่ เป็นข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงกับ พันตำรวจเอก ดำรงค์ หมื่นอาจยิ้ม เมื่อการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ข้อเท็จจริงจึงยังไม่เป็นที่ยุติว่า พันตำรวจเอก ดำรงค์ หมื่นอาจยิ้ม ได้ทราบข้อเท็จจริงอยู่ก่อนที่จะมีคำสั่งอนุญาตให้ ดาบตำรวจ ก. ลาออกจากราชการ ว่า ดาบตำรวจ ก. มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ ประกอบกับการพิจารณาให้ความเห็นในประเด็นที่ขอหารือมานี้อาจมีผลกระทบต่อผลการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงที่กำลังดำเนินการอยู่กับ พันตำรวจเอก ดำรงค์ หมื่นอาจยิ้ม รวมถึงอาจส่งผลกระทบต่อการใช้สิทธิอุทธรณ์และการใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาล

ปกครองของ พันตำรวจเอก ดำรงค์ หมั่นอาจยิ้ม ต่อไปได้ คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทาง
ปกครองจึงไม่อาจให้ความเห็นในประเด็นที่ขอหารือมาได้

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓